

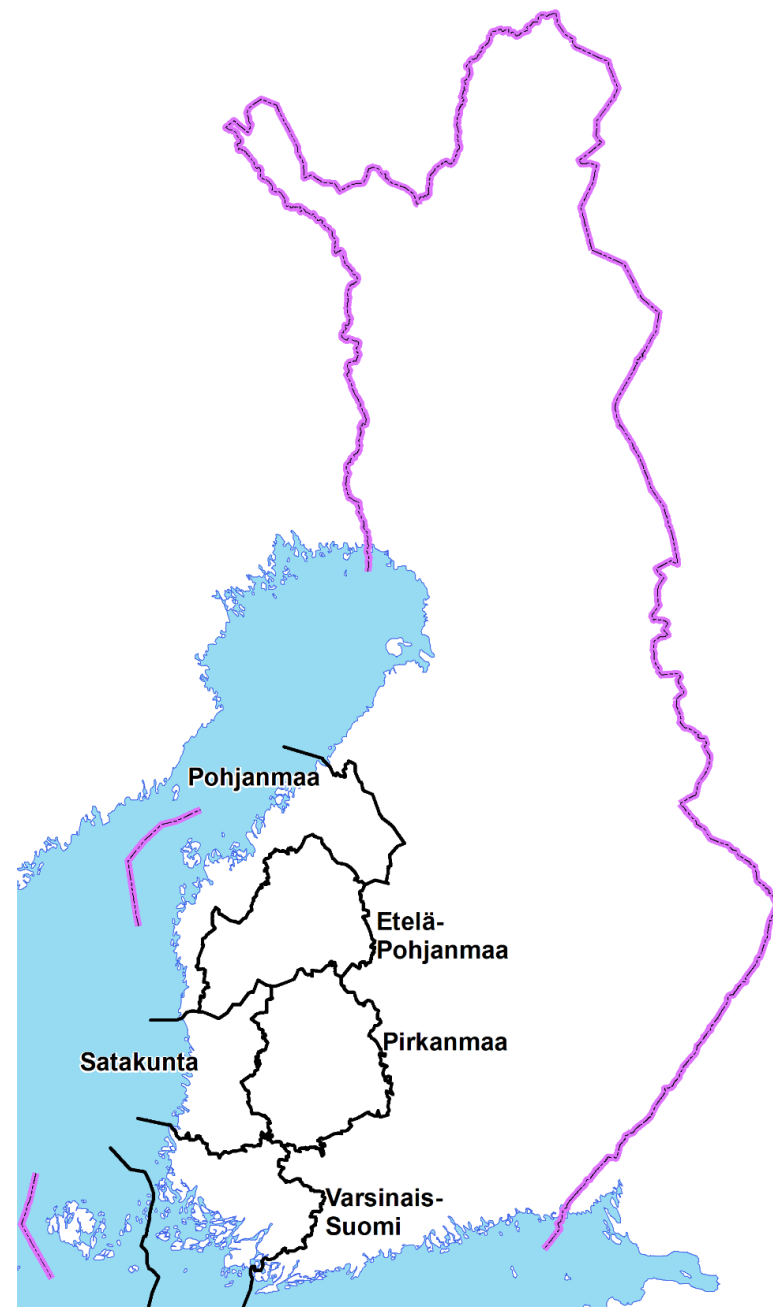
Länsi-Suomen maaseutusuunnitelmien väliarviointi - alustavia tuloksia 5.2.2019

**Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaan, Pirkanmaan,
Satakunnan ja Varsinais-Suomen
ELY-keskukset**

Anne Värilä, maaseudun kehittämisen asiantuntija
Pirkanmaan ELY-keskus

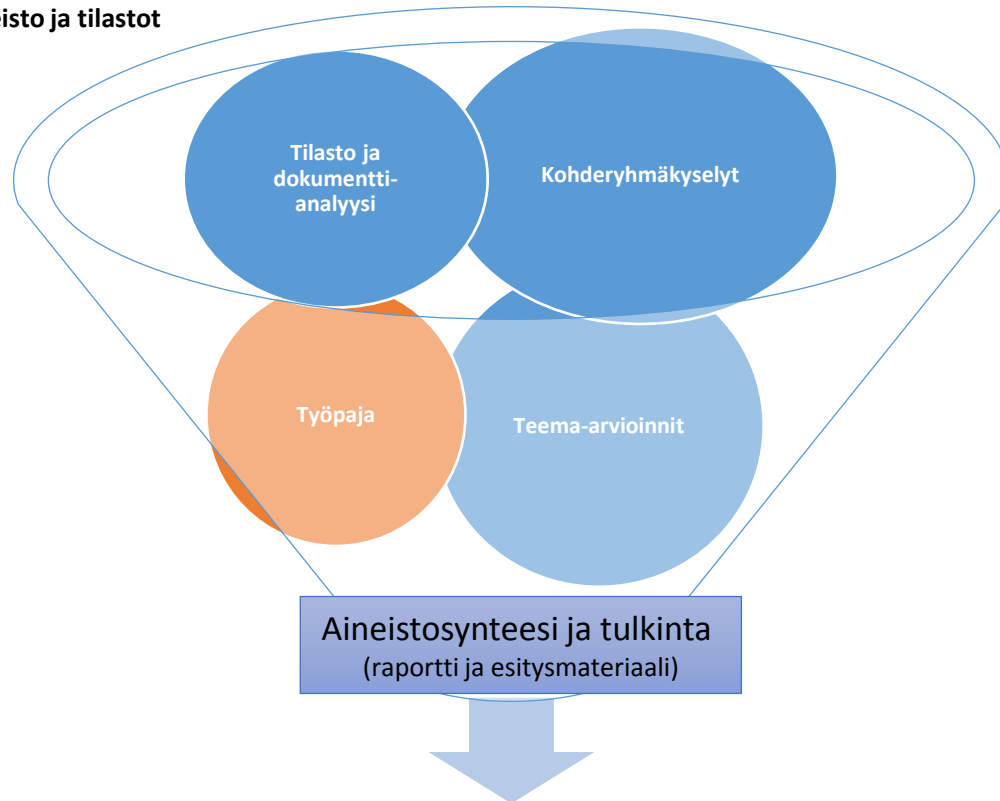

- **Itä-Suomen yliopiston Alue- ja kuntatutkimuskeskus Spatia** toteuttaa arvioinnin yhdessä **TK-Evalin** kanssa.
- Arviointiin sisältyy
 - Yleisarvio kehittämissuunnitelmien toteutuksesta Länsi-Suomen alueella
 - ELY-keskuskohtaisia arviointiteemoja sekä havaintoja ohjelmakauden 2021-2027 valmisteluun liittyen
 - Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että saadaan lisäselvyyttä kehittämistoimien konkreettista vaikutuksista niin yrityksille kuin muillekin toimien kohderyhmille ja hyödynsaajille.
- **Arvioinnin kesto:** 18.6.2018 - 31.3.2019
- **Rajaus:** ELY-keskuksen maaseuturahastosta rahoittamat kehittämishankkeet ja yritystuet. Mukana eivät ole maataloustuet eivätkä siihen liittyvät rakennetuet. Myös Leader-toiminta ja sen kautta kanavoitunut kehittämistoiminta ja yritystuet rajautuvat arvioinnin ulkopuolelle.

Arviointiprosessi

Hyrrä-hankerekisteri
Seurantatiedot
Maaseutusuunnitelmat
Ruutuaineisto ja tilastot

Entistäkin vaikuttavampaa maaseudun kehittämistä

Kehittämishankkeet

- Kysely hankevastaaville
- Kaikki hanketyypit

Pirkanmaa	21/38 = 55 %
Etelä-Pohjanmaa	55/130 = 42 %
Pohjanmaa	26/61 = 43 %
Satakunta	26/44 = 59 %
Varsinais-Suomi	25/48 = 52 %
YHTEENSÄ	153/321 = 48 %

Yritystukikysely

Pirkanmaa	64/186 = 34 %
Etelä-Pohjanmaa	37/119 = 31 %
Pohjanmaa	60/213 = 28 %
Satakunta	39/130 = 30 %
Varsinais-Suomi	57/215 = 27 %
YHTEENSÄ	257/863 = 30 %

Kysely: Kehittämishankkeiden tulokset

+ Kohderyhmän osaaminen

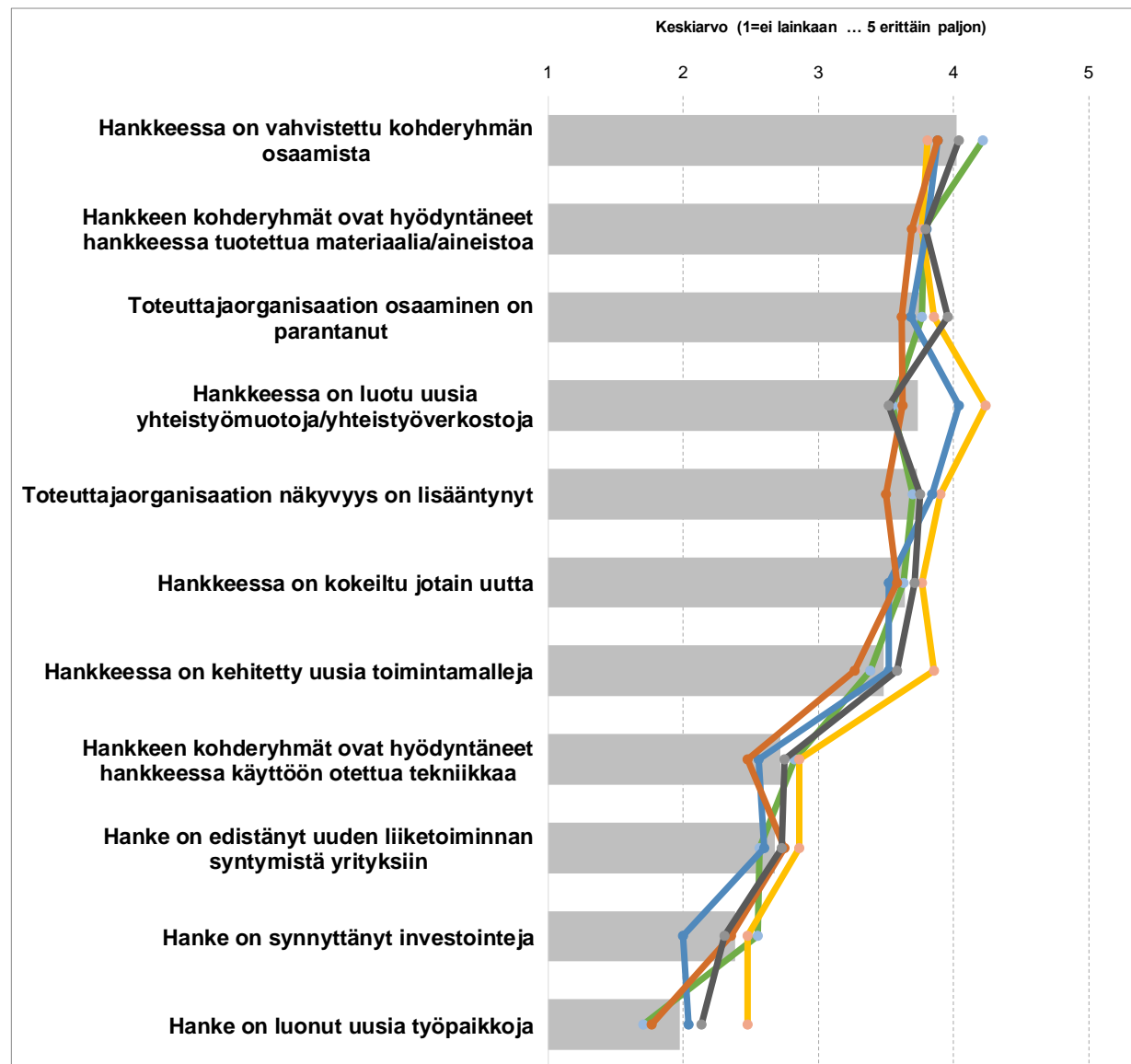
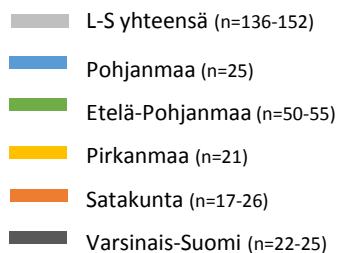
+ Materiaali ja aineisto

+ Toteuttajaorganisaation osaaminen

- Uusi liiketoiminta

- Investoinnit

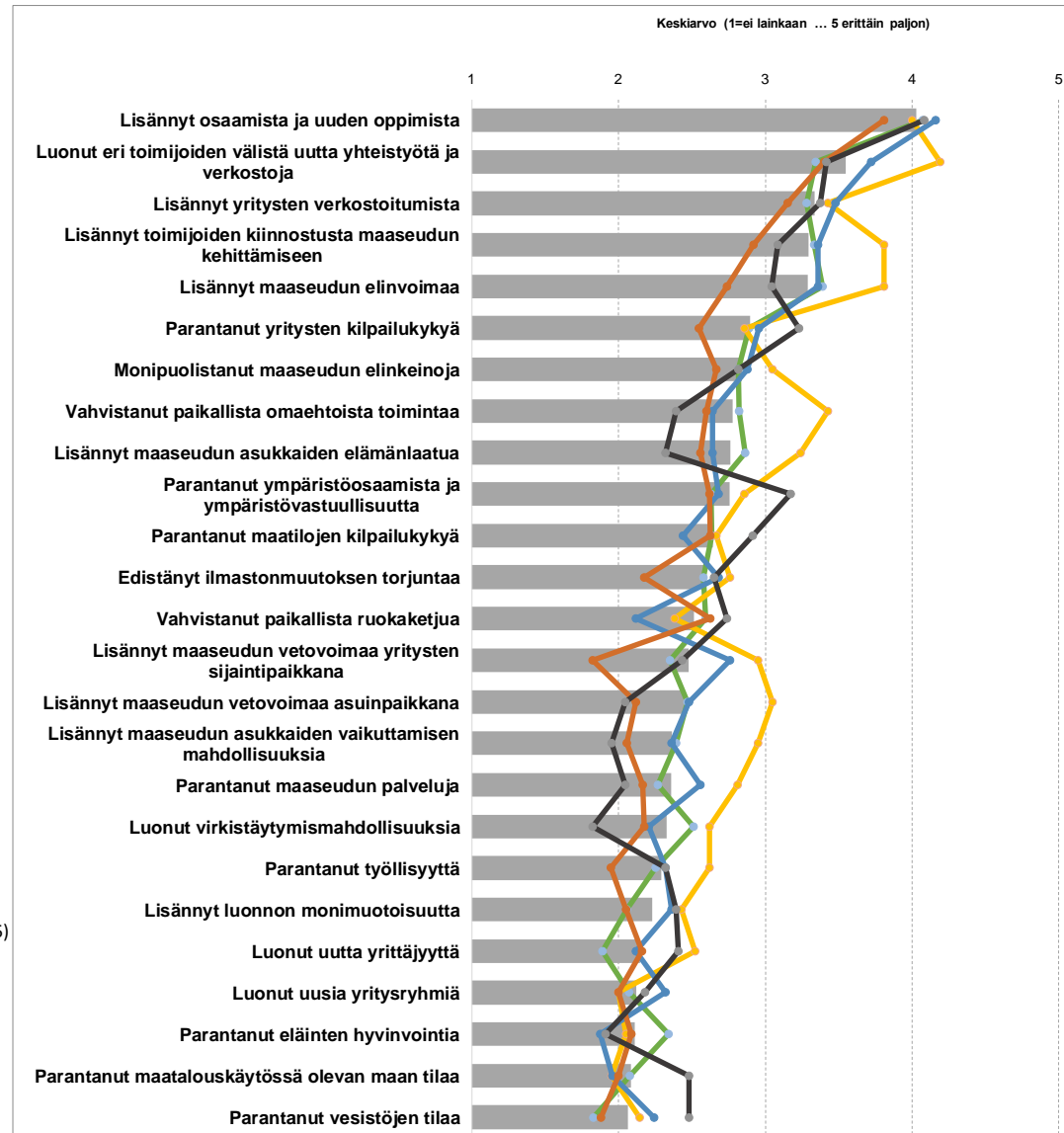
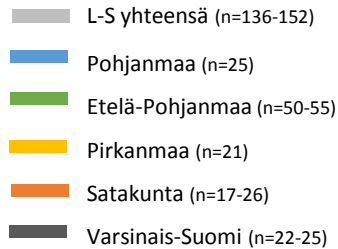
- Työpaikat

Kysely: Kehittämishankkeiden vaikutukset

- + Osaamistason nousu ja oppiminen
- + Toimijoiden ja yritysten verkostoituminen
- + Innostaminen maaseudun kehittämiseen

- Yritysryhmät
- Ympäristö ja eläinten hyvinvointi

Kysely: Yritystukien tulokset

+ Toiminnan laatu

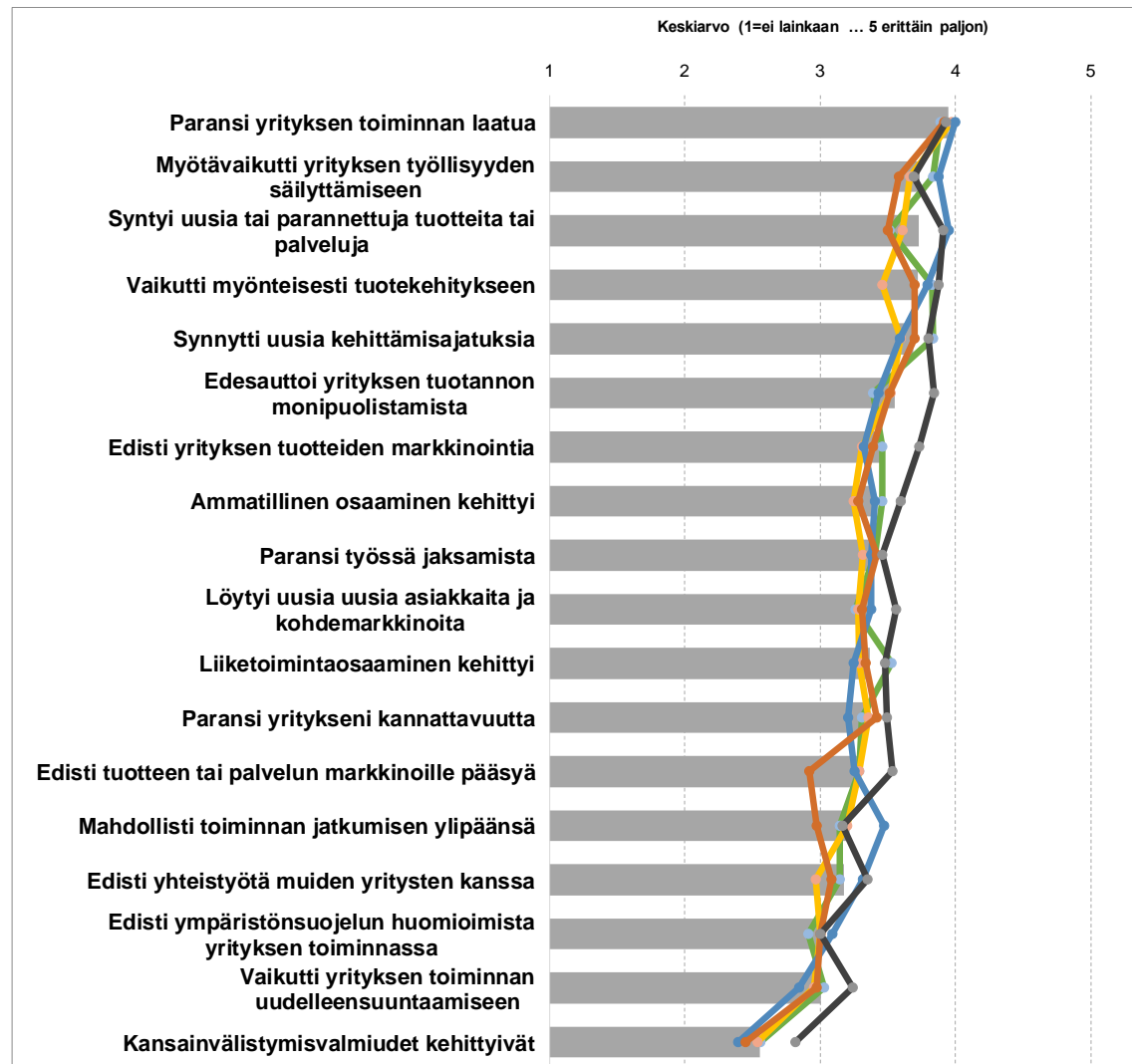
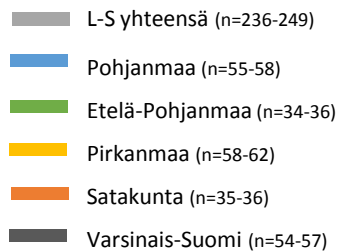
+ Työpaikkojen turvaaminen

+ Uudet tuotteet ja palvelut

- Ympäristönsuojelun paraneminen

- Kv. valmiudet

- Toiminnan uudelleen suuntaaminen

ELY-keskusalueiden maaseutujaostojen tai vastaavien toimintaa seuraavien tahojen näkemyksiä:

Mitkä ovat tällä hetkellä maaseutuohjelman avulla tehtävän kehittämisen suurimmat esteet?

- **Yrityksille suunnattu kehittämisvälineistö ei ole riittävä:** kehittämisavustus, yritysryhmän hallinnoinnin raskaus, pienten yritysten kansainvälistymisen edistäminen
- **Kehittämishankkeiden tukityyppien rajat hankalasti hahmotettavia:** koulutus, yleishyödyllisyys, yhteistyö, tukityyppejä ja –tasoja on useita
- **Oikean kohderyhmän tavoittaminen ja aktivoiminen/sitouttaminen:** hankkeita on paljon, miten löydetään oikea kohderyhmä, kohderyhmän tasoa vastaavan koulutuksen järjestäminen, toimialojen yleisen tilanteen heijastuminen kehittämisaktiivisuuteen
- **Uusien hanketoimijoiden löytäminen:** Kehittämisorganisaatioiden rajallinen määrä, osaava hankehenkilöstö
- **Tunnettuus:** hankkeiden tulosten viestiminen, vaikuttavuuden esiintuominen
- **Miten tulevaisuudessa vastaamme ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin?** Osaavan työvoiman saatavuus, yrittäjien ikääntyminen

ELY-keskusalueiden maaseutujaostojen tai vastaavien toimintaa seuraavien tahojen näkemyksiä:

Mitkä ovat selkeitä onnistumisia?

- **Yhteistyöhanke 80 %:** tukityyppi on lisännyt huomattavasti hankkeiden ja sen myötä myös kehittämisorganisaatioiden yhteistyötä. Yksityinen rahoitusosuus on vahvistanut sitoutuneisuutta.
- **Alueiden väliset hankkeet** vastaavat hyvin kohderyhmän tarpeisiin. Varsinainen kohderyhmä (yritykset) ei rajoita omia toimintojaan maakunnan rajojen sisälle.
- **Pienryhmätoiminnot** ovat vastanneet kohderyhmän tarpeisiin ja edistäneet saman toimialan yritysten verkostoitumista ja yhteistyötä.

Kysely: Miten maaseutuohjelman toimeenpanoa ja tukimahdollisuuksia tulisi kehittää? Otteita avoimista vastauksista

”Tuen maksatus tulisi perustua tilintarkastajan lausuntoon. Nykyinen moninkertainen tarkistus on naurettava ja osoittaa tuen myöntäjien ammattitaidottomuutta.”

”Hakuprosessissa pitkät käsittelyajat”

”Selkeyttää ja yksinkertaistaa hakuprosessia. Tämä edellä mainittu lyhyt lause ei tarkoita sitä, että tarvitaa lisää täytettäviä papereita. Vaan sitä, että ely hakee haluamansa kupongit eri järjestelmistä itse.”

”Mielestämme toimii näinkin kohtalaisen hyvin aikaisempia ja nykyisiäkin tarpeitamme silmällä pitäen, eli ei suuria muutostarpeita. Pitäkää vähintään ennallaan!”

”hankebyrokratian keventäminen”

”Ohjelmakausien välinen odotusaika pitää turvata.”

”Parantaa isojen yritysten mukanaolomahdollisuuksia eri hanketyypeissä, esim. sallimalla 30 %:n osuus kokonaiskustannusarviosta isolle yritykselle. Tällöin hankemaailmassa kokeneemmat isot yritykset voisivat olla mukana pk-yrityshankkeissa ja voisivat samalla ”opettaa” pk-yrityksiä ensimmäisten hankerahoitusten kanssa. Usein hallinnointi hirvittää pk-yrityksiä.”

”Itsereflektioon ja väliarviointiin tulisi kehittää lisää välineitä. (tai käyttää muiden rahoittajien luomia, jo olemassa olevia välineitä) Hankkeiden välistä vuoropuhelua voisi olla enemmän ja se voisi pohjautua hankkeiden samankaltaisuuksille (tai ainakin yhteiselle rajapinnalle). Maaseuturahaston kokonaisuus on kuitenkin niin laaja.”

Lisätietoja arvioinnista

ELY-keskusten yhteyshenkilö:

Anne Värilä, Pirkanmaan ELY-keskus

Gsm 0295 036 048, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Arvioinnin vastuhenkilö:

Pasi Saukkonen, Itä-Suomen yliopisto Spatia

Gsm 050 464 2534 , etunimi.sukunimi@uef.fi

Kiitos mielenkiinnosta!